

นวัตกรรม play & learn เพลินทำงานโดย 4H Model หนึ่งห้องเรียนหนึ่งงานอาชีพ โรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า กิจกรรมสวนครัวธรรมชาติ ชั้นอนุบาล 3

นางสุทธกัญญา มุสิกสาร
ครูชำนาญการพิเศษ

ที่มาและความสำคัญ

จากการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า สามารถ วิเคราะห์ ผู้เรียนได้อย่างชัดเจน และแสดงให้เห็นถึงปัญหาต่างๆที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองของ นักเรียน เช่น ปัญหาความยากจนจากการว่างงานของผู้ปกครอง และการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการเรียน นักเรียนขาดเรียนบ่อย เปื่อหน่ายการเรียน และมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เป็นต้น หากไม่พัฒนาแก้ไขอาจส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมอื่นๆ ตามมา ดังนั้นทางโรงเรียนจึงได้จัดทำโครงการนี้ เพื่อการฝึกทักษะอาชีพของนักเรียนให้มีคุณภาพทุกชั้นเรียน จึงเกิดโครงการ 1ห้องเรียน1อาชีพ 1งานอาชีพ

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้น อนุบาล 3
ปีการศึกษา 2568 จำนวน 12 คน

ระยะเวลาโครงการดำเนินงาน

16 พฤษภาคม 2568 ถึง วันที่ 31 มีนาคม 2569

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและทักษะชีวิตของ ผู้เรียน
2. เพื่อฝึกทักษะกระบวนการคิดในการทำงาน ของนักเรียน
3. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมให้กับนักเรียน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

- หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นวัตกรรม play & learn เพลินทำงานโดย 4H Model หนึ่งห้องเรียนหนึ่งงานอาชีพ โรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า กิจกรรมสวนครัวธรรมชาติ ชั้นอนุบาล 3 ลงสู่การปฏิบัติดังนี้
- 1.Head(คิดเป็น) นักเรียนร่วมกันวางแผนเลือกผัก ที่เหมาะสมกับฤดูกาล
 - 2.Heart(ใจรัก) สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการทำเกษตรอินทรีย์
 - 3.Hand(ทำได้)ลงมือปฏิบัติจริงตั้งแต่การเตรียมแปลงเพาะเมล็ด ย้ายกล้าไปจนถึงการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ
 - 4.Health(แข็งแรง) เน้นการปลูกแบบไร้สารพิษเพื่อให้ได้ผลผลิตที่สะอาดและปลอดภัย

ผลลัพธ์ต่อชุมชน

ชุมชนและประชาชนชาวบ้านเข้ามา มีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากรให้ความรู้ ด้านงานฝีมือและการเกษตร

ผลการดำเนินงาน

ผลลัพธ์ต่อนักเรียน

นักเรียนต้องมีส่วนร่วมในการเลือก “งานอาชีพ” ตามความสนใจ

ผลลัพธ์ต่อโรงเรียน

ผู้บริหารให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการฝึกอาชีพ

ผลลัพธ์ต่อครู

ครูมีความสามารถในการบูรณาการงานอาชีพ เข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆได้

นวัตกรรม play & learn เพลินทำงานโดย 4H Model หนึ่งห้องเรียนหนึ่งงานอาชีพ โรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า กิจกรรมปลูกผักไร้สารโลก ชั้นอนุบาล 2

นางกมลวรรณ ชารี
ครูชำนาญการ

ที่มาและความสำคัญ

จากการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า สามารถ วิเคราะห์ ผู้เรียนได้อย่างชัดเจน และแสดงให้เห็นทราบถึงปัญหาต่างๆที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองของ นักเรียน เช่น ปัญหาความยากจนจากการว่างงานของผู้ปกครอง และการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการเรียน นักเรียนขาดเรียนบ่อย เปื่อหน่ายการเรียน และมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เป็นต้น หากไม่พัฒนาแก้ไขอาจส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมอื่นๆ ตามมา ดังนั้นทางโรงเรียนจึงได้จัดทำโครงการนี้ เพื่อการฝึกทักษะอาชีพของนักเรียนให้มีคุณภาพทุกชั้นเรียน จึงเกิดโครงการ 1ห้องเรียน1อาชีพ 1งานอาชีพ

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้น อนุบาล 2
ปีการศึกษา 2568 จำนวน 10 คน

ระยะเวลาโครงการดำเนินงาน

16 พฤษภาคม 2568 ถึง วันที่ 31 มีนาคม 2569

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและทักษะชีวิตของผู้เรียน
2. เพื่อฝึกทักษะกระบวนการคิดในการทำงานของนักเรียน
3. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมให้กับนักเรียน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นวัตกรรม play & learn เพลินทำงานโดย 4H Model หนึ่งห้องเรียนหนึ่งงานอาชีพ โรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า กิจกรรมปลูกผักไร้สารโลก ชั้นอนุบาล 2 ลงสู่การปฏิบัติดังนี้

- 1.Head(คิดเป็น) นักเรียนร่วมกันวางแผนเลือกผัก ที่เหมาะสมกับฤดูกาล
- 2.Heart(ใจรัก) สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการทำเกษตรอินทรีย์
- 3.Hand(ทำได้)ลงมือปฏิบัติจริงตั้งแต่การเตรียมแปลงเพาะเมล็ด ย้ายกล้าไปจนถึงการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ
- 4.Health(แข็งแรง) เน้นการปลูกแบบไร้สารพิษเพื่อให้ได้ผลผลิตที่สะอาดและปลอดภัย

ผลลัพธ์ต่อชุมชน

ชุมชนและราษฎรชาวบ้านเข้ามา มีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากรให้ความรู้ ด้านงานฝีมือและการเกษตร

ผลลัพธ์ต่อนักเรียน

นักเรียนต้องมีส่วนร่วมในการเลือก “งานอาชีพ” ตามความสนใจ

ผลการดำเนินงาน

ผลลัพธ์ต่อโรงเรียน

ผู้บริหารให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการฝึกอาชีพ

ผลลัพธ์ต่อครู

ครูมีความสามารถในการบูรณาการงานอาชีพ เข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆได้

นวัตกรรม play & learn เพลินทำงานโดย 4H Model หนึ่งห้องเรียนหนึ่งงานอาชีพ โรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า กิจกรรมน้ำพริกสมุนไพร ก้าวไกลสู่อาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

นางสุนาลี คุณา
ครูชำนาญการพิเศษ

ที่มาและความสำคัญ

การศึกษาในยุคปัจจุบันต้องปรับให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกการทำงาน โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะ ทักษะชีวิต และคุณธรรม ผ่านการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง

โรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่าพบว่านักเรียนบางส่วนจบ ม.3 แล้วไม่ศึกษาต่อ ขาดทักษะอาชีพและความพร้อมในการดำรงชีวิต จึงพัฒนานวัตกรรม Play & Learn เพลินทำงาน โดย 4H Model ภายใต้แนวคิด “หนึ่งห้องเรียน หนึ่งงานอาชีพ” เพื่อฝึกทักษะอาชีพ สร้างเจตคติที่ดี และเตรียมผู้เรียนให้พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2568
จำนวน 18 คน

ระยะเวลาโครงการดำเนินงาน

16 พฤษภาคม 2568 ถึง วันที่ 31 มีนาคม 2569

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และทักษะในการทำน้ำพริกสมุนไพรจากวัตถุดิบในท้องถิ่น
2. เพื่อพัฒนาทักษะการคิด วางแผน และการทำงานเป็นกลุ่มอย่างเป็นระบบ
3. เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบ และเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ
4. เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและการสร้างรายได้เสริมสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง

ขั้นตอนการดำเนินงาน

หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นวัตกรรม play & learn เพลินทำงานโดย 4H Model หนึ่งห้องเรียนหนึ่งงานอาชีพ โรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า กิจกรรมน้ำพริกสมุนไพร ก้าวไกลสู่อาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ลงสู่การปฏิบัติดังนี้

- 1.Head(คิดเป็น) ศึกษาวัตถุดิบ ขั้นตอนการทำ และวางแผนการผลิต-คำนวณต้นทุน
- 2.Heart(ใจรัก) ปลูกฝังความรับผิดชอบ ความสามัคคี และเจตคติที่ดีต่ออาชีพ
- 3.Hand(ทำได้) ลงมือทำน้ำพริกขายไปอย่างจริง ตั้งแต่เตรียม-ปรุง-บรรจุ-จำหน่าย
- 4.Health(แข็งแรง) คำนี้ถึงความสะอาด สุขาภิบาลอาหาร และความปลอดภัยทุกขั้นตอน

ผลลัพธ์ต่อชุมชน

ชุมชนได้ร่วมอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาอาหารท้องถิ่น เกิดการใช้วัตถุดิบในพื้นที่อย่างคุ้มค่า สร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน พร้อมเป็นแนวทางต่อยอดสู่การสร้างอาชีพและรายได้เสริม

ผลการดำเนินงาน

ผลลัพธ์ต่อนักเรียน

นักเรียนได้รับความรู้และทักษะอาชีพจากการลงมือปฏิบัติจริง ฝึกการคิด การวางแผน การทำงานเป็นทีม และมีคุณธรรม ความรับผิดชอบ สามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันและต่อยอดสู่การสร้างรายได้ในอนาคต

ผลลัพธ์ต่อโรงเรียน

โรงเรียนมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและสมรรถนะผู้เรียน เกิดผลงานเด่นที่สะท้อนอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และสามารถนำไปเผยแพร่หรือใช้เป็นต้นแบบกิจกรรมพัฒนาอาชีพนักเรียน

ผลลัพธ์ต่อครู

ครูได้พัฒนาศักยภาพด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการบูรณาการทักษะอาชีพ เกิดการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ มีผลงานทางวิชาการและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่สามารถขยายผลและพัฒนาต่อยอดได้

นวัตกรรม play & learn เพลินทำงานโดย 4H Model หนึ่งห้องเรียนหนึ่งงานอาชีพ โรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า กิจกรรม ปันรักผักจากหนูชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1

นางจันทกานต์ ศรีปาน
ครูชำนาญการพิเศษ

ที่มาและความสำคัญ

การวางรากฐานทักษะชีวิต ทักษะการทำงานพื้นฐาน (เช่น งานบ้าน เกษตร ประดิษฐ์) และปลูกฝังเจตคติที่ดีต่ออาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนพึ่งพาตนเองได้ มีความรับผิดชอบ และเข้าใจแนวทางการประกอบอาชีพที่สุจริต ซึ่งช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตและเป็นพื้นฐานสำคัญต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ

โรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะการเพาะปลูก การดูแลรักษาพืชผัก ทำให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (Learning by Doing) ภายใต้แนวคิด “หนึ่งห้องเรียนหนึ่งงานอาชีพ” เพื่อฝึกทักษะอาชีพ สร้างเจตคติที่ดี และเตรียมผู้เรียนให้พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2568
จำนวน 9 คน

ระยะเวลาโครงการดำเนินงาน

16 พฤษภาคม 2568 ถึง วันที่ 31 มีนาคม 2569

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและทักษะชีวิตของผู้เรียน
2. เพื่อฝึกทักษะกระบวนการคิดในการทำงานของนักเรียน
3. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมให้กับนักเรียน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นวัตกรรม play & learn เพลินทำงานโดย 4H Model หนึ่งห้องเรียนหนึ่งงานอาชีพ โรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า กิจกรรม ปันรักผักจากหนู ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ลงสู่การปฏิบัติดังนี้

1. Head (คิดเป็น) นักเรียนร่วมกันวางแผนเลือกผักที่เหมาะสมกับฤดูกาล
2. Heart (ใจรัก) สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการทำเกษตรอินทรีย์
3. Hand (ทำได้) ลงมือปฏิบัติจริงตั้งแต่การเตรียมกระถาง ปลูกเพาะเมล็ด ย้ายต้นกล้าไปจนถึงการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ
4. Health (แข็งแรง) เน้นการปลูกแบบไร้สารพิษเพื่อให้ได้ผลผลิตที่สะอาดและปลอดภัยจากสารตกค้าง

ผลลัพธ์ต่อชุมชน

ชุมชนและผู้ปกครองนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านการเพาะปลูกการดูแลพืชผักและการเพาะเมล็ด

ผลลัพธ์ต่อนักเรียน

นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเลือก “งานอาชีพ” ตามความสนใจและได้ลงมือปฏิบัติจริงทำงานที่ตนเองรักอย่างมีความสุข

ผลการดำเนินงาน

ผลลัพธ์ต่อโรงเรียน

ผู้บริหารให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการฝึกอาชีพ

ผลลัพธ์ต่อครู

การเพิ่มขีดความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้แบบ Active Learning, การสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา การพัฒนาทัศนคติเชิงบวกต่อเกษตรสมัยใหม่, รวมถึงการได้ทำความเข้าใจและดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด

นวัตกรรม play & learn เพลินทำงานโดย 4H Model หนึ่งห้องเรียนหนึ่งงานอาชีพ โรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า กิจกรรม ถูกลมปั่นสุข ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

นางสาวพนพร พูลเพิ่ม
ครูชำนาญการ

ที่มาและความสำคัญ

ปัจจุบันประชาชนให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการสร้างบรรยากาศที่ดีภายในที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ทำงาน ซึ่งกลิ่นหอมจากธรรมชาติสามารถช่วยทำให้เกิดความผ่อนคลาย ลดความเครียด และเสริมสร้างความรู้สึกรักสดชื่นได้ ขณะเดียวกัน กลิ่นเป็นวัสดุธรรมชาติที่มีคุณสมบัติในการดูดความชื้นและดูดซับกลิ่นไม่พึงประสงค์ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกับสมุนไพรหรือกลิ่นหอมต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้งาน

ดังนั้น การจัดทำโครงการถูกลมปั่นสุขจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุด สร้างผลิตภัณฑ์ที่สามารถใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ ความคิดสร้างสรรค์ และการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ นอกจากนี้ยังสามารถพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์สร้างรายได้เสริมหรือผลิตภัณฑ์ชุมชน อันเป็นการสนับสนุนแนวคิดการพึ่งพาตนเองและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2568
จำนวน 10 คน

ระยะเวลาโครงการดำเนินงาน

16 พฤษภาคม 2568 ถึง วันที่ 31 มีนาคม 2569

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตถูกลมปั่นที่สามารถช่วยดูดซับความชื้นและกลิ่นไม่พึงประสงค์ในสถานที่ต่าง ๆ
2. เพื่อสร้างความผ่อนคลายและส่งเสริมสุขภาพจิตจากกลิ่นหอมของสมุนไพรหรือสารสกัดจากธรรมชาติ
3. เพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์และเพิ่มมูลค่าให้กับวัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น
4. เพื่อพัฒนาทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์และการประดิษฐ์

ขั้นตอนการดำเนินงาน

หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นวัตกรรม play & learn เพลินทำงานโดย 4H Model หนึ่งห้องเรียนหนึ่งงานอาชีพ โรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า กิจกรรม ถูกลมปั่นสุข ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ลงสู่การปฏิบัติดังนี้

- 1.Head ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติของเกลือและสมุนไพรที่ใส่กลิ่นหอม
- 2.Heart ส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า
- 3.Hand ลงมือผสมเกลือกับกลิ่นหอมหรือสมุนไพรตามสัดส่วนที่เหมาะสมบรรจุลง ถกแต่ง และตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์
- 4.Health ทดลองใช้ผลิตภัณฑ์และประเมินผลด้านการดูดซับกลิ่นและความพึงพอใจ

ผลลัพธ์ต่อชุมชน

1. ช่วยสร้างโอกาสในการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนหรือสินค้า OTOP
- 2.เพิ่มรายได้เสริมหรือสร้างอาชีพให้กับสมาชิกในชุมชน

ผลลัพธ์ต่อโรงเรียน

โรงเรียนมีรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการลงมือปฏิบัติจริงและบูรณาการความรู้หลายด้านเข้าด้วยกัน ทำให้การจัดการเรียนการสอนมีความหลากหลายและสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21

ผลการดำเนินงาน

ผลลัพธ์ต่อนักเรียน

ผู้เรียนจะได้รับความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติของเกลือและสมุนไพร รวมถึงกระบวนการผลิตอย่างเป็นขั้นตอน ทำให้เกิดความเข้าใจจากการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ การวางแผน และการแก้ไขปัญหาในระหว่างการทำงานจริง

ผลลัพธ์ต่อครู

ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริงตามกระบวนการ 4H Model ซึ่งช่วยพัฒนาทักษะด้านการวางแผน การจัดกิจกรรม และการประเมินผลอย่างเป็นระบบ ครูสามารถบูรณาการความรู้หลายด้านเข้าด้วยกัน ทั้งด้านวิชาการ ทักษะชีวิต และการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน

นวัตกรรม play & learn เพลินทำงานโดย 4H Model หนึ่งห้องเรียนหนึ่งงานอาชีพ โรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า กิจกรรม ฝาแปลงร่างขวดอึกโลก ประถมศึกษาปีที่ 3

นางสาวนิตริฐา ศรีสมภพ
ครู

ที่มาและความสำคัญ

ปัจจุบันปัญหาขยะพลาสติกเป็นหนึ่งในประเด็นสิ่งแวดล้อมที่ทั่วโลกให้ความสำคัญ โดยเฉพาะพลาสติกประเภทใช้ครั้งเดียว เช่น ขวดน้ำและฝาขวด ซึ่งแม้จะมีขนาดเล็กแต่สะสมในปริมาณมากและย่อยสลายได้ยาก ในบริบทของสถานศึกษา พบว่ามีนักเรียนใช้ขวดน้ำพลาสติกจำนวนมากในแต่ละวัน ส่งผลให้มีฝาขวดเหลือทิ้งเป็นจำนวนมาก หากไม่มีการคัดแยกและนำกลับมาใช้ใหม่อย่างเหมาะสม จะกลายเป็นขยะ

กิจกรรม “ฝาแปลงร่างขวดอึกโลก” จัดขึ้นตามแนวคิด 4H (Head , Heart , Hand , Health) โดยนำฝาขวดที่ใช้แล้วมาประดิษฐ์เป็นพวงกุญแจที่มีความสวยงาม ใช้งานได้จริง และสามารถเพิ่มมูลค่า เป็นการบูรณาการการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมผ่านกระบวนการลงมือปฏิบัติ (Active Learning)

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2568
จำนวน 16 คน

ระยะเวลาโครงการดำเนินงาน

16 พฤษภาคม 2568 ถึง วันที่ 31 มีนาคม 2569

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ นักเรียนสามารถนำฝาขวดน้ำที่ใช้แล้วมาประดิษฐ์เป็นพวงกุญแจที่ใช้ประโยชน์ได้จริง
2. เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และทักษะการปฏิบัติงานผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบลงมือทำ
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและตระหนักถึงการจัดการขยะอย่างถูกวิธี
4. เพื่อส่งเสริมการทำงานร่วมกัน ความรับผิดชอบ และการเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้

ขั้นตอนการดำเนินงาน

กิจกรรมพวงกุญแจฝาแปลงร่างอึกโลก เป็นการเปลี่ยนขยะให้เป็นมูลค่า (Upcycling) ตามแนวคิดเศรษฐกิจขั้นตอนการดำเนินงานตาม 4H Model

Head (คิดสร้างสรรค์)

- 1.วางแผนการคัดแยกสีฝาขวดน้ำเพื่อให้ได้ชิ้นงานที่สวยงามและมีความเป็นเอกลักษณ์

Heart (ใส่ใจสิ่งแวดล้อม)

- 2.ปลูกฝังจิตสำนึก การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการลดขยะในโรงเรียน

Hand (ลงมือประดิษฐ์)

- 3.หลอมฝาขวดน้ำให้ละลาย ขึ้นรูปด้วยแม่พิมพ์ (Molds) รูปทรงต่างๆ
- 4.เจาะรูด้วยอุปกรณ์เจาะ และประกอบเข้ากับอะไหล่พวงกุญแจ

Health (ปลอดภัยไว้ก่อน)

- 5.เน้นความปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์ที่มีความคมหรือความร้อน โดยต้องสวมถุงมือในขณะทำงาน

ผลลัพธ์ต่อชุมชน

ผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการคัดแยกขยะและการนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์เพิ่มมากขึ้น สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมจัดการขยะในระดับครัวเรือน

ผลลัพธ์ต่อนักเรียน

นักเรียนเกิดการพัฒนารอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ควบคู่กับการปลูกฝังแนวคิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน

ผลการดำเนินงาน

ผลลัพธ์ต่อโรงเรียน

ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ภายในโรงเรียน ครูสามารถบูรณาการกิจกรรมเข้ากับการจัดการเรียนการสอนในหลายกลุ่มสาระ ทำให้เกิดรูปแบบการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ (Active Learning) ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

ผลลัพธ์ต่อครู

ครูมีการพัฒนาศักยภาพด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการมากยิ่งขึ้น โดยสามารถนำแนวคิดการใช้วัสดุเหลือใช้มาประยุกต์สู่กิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบ Active Learning ได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้มีความหลากหลายและสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน

นวัตกรรม play & learn เพลินทำงานโดย 4H Model หนึ่งห้องเรียนหนึ่งงานอาชีพ โรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า กิจกรรม Macrame Green Hanger ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

นางธัญญรัตน์ พรหมศิริ
ครูชำนาญการพิเศษ

ที่มาและความสำคัญ

โรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จัดการศึกษาตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2566 พบว่า นักเรียนที่จบการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 บางส่วนจะหลุดออกจากระบบการศึกษา และจะถูกผลักเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างไม่ได้ตั้งใจ ทั้งที่มีวุฒิแค่ ม.3 จึงกลายเป็นคำถามขึ้นมาว่า ที่ผ่านมามีโรงเรียนได้เตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียนมากน้อยเพียงใด เมื่อจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่ได้ศึกษาต่อ แต่ไปประกอบอาชีพเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยเกิดจากการสร้างทักษะในการทำงานและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน ซึ่งช่วยให้เด็กออกไปต่อสู้ชีวิตได้อย่างมั่นคงและมีคุณภาพ จึงเหมาะสมต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้และ คุณธรรม โดยใช้กระบวนการ Active learning เพื่อสร้างการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง ฝึกการคิดอย่างเป็น ระบบและมีเหตุผล โดยใช้กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะอาชีพของผู้เรียน ซึ่งนอกจากจะสามารถสร้างองค์ ความรู้ให้กับผู้เรียนแล้วยังสามารถสอดแทรกคุณธรรมและต่อยอดในการสร้างอาชีพ 4 H Model จึงเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมที่สำคัญ ประกอบด้วย 4H Model เพื่อการสร้างงานอาชีพ:

1. Head (กิจกรรมพัฒนาสมอง/ความคิด): การวิเคราะห์ตลาด ความถนัดตนเอง และวางแผนธุรกิจ เช่น การออกแบบผลิตภัณฑ์ การเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อต่อยอดธุรกิจ
2. Heart (กิจกรรมพัฒนาจิตใจ/ทัศนคติ): ความมุ่งมั่น มีจิตวิญญาณผู้ประกอบการ จริยธรรมในการทำธุรกิจ และความใส่ใจลูกค้า เพื่อสร้างความยั่งยืนและความน่าเชื่อถือ
3. Hand (กิจกรรมพัฒนาทักษะการปฏิบัติ): ลงมือทำจริง พัฒนากล้ามเนื้อ ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ หรือการผลิตสินค้า/บริการ ให้ได้มาตรฐาน
4. Health (กิจกรรมพัฒนาสุขภาพ/สุขภาพใจ): การดูแลสุขภาพกายและใจเพื่อให้พร้อมทำงาน และหมายถึงการสร้างอาชีพที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม/สุขภาพผู้ ดังนั้นทางโรงเรียนจึงได้จัดทำโครงการนี้เพื่อเป็นการฝึกทักษะอาชีพของนักเรียนให้มีคุณภาพทุกชั้นปีจนถึงเกิดโครงการ 1ห้องเรียน 1 งานอาชีพ

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2568
จำนวน 14 คน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อฝึกทักษะอาชีพด้านการสานให้กับนักเรียน
2. เพื่อสร้างความตระหนักและแรงบันดาลใจในการประกอบอาชีพ
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรักและเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อม

ระยะเวลาโครงการดำเนินงาน

16 พฤษภาคม 2568 ถึง
วันที่ 31 มีนาคม 2569

ผลลัพธ์ต่อชุมชน

เกิดความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมอาชีพนักเรียนอย่างต่อเนื่องความสำเร็จนี้จะทำให้ "หนึ่งห้องเรียน หนึ่งงานอาชีพ" ไม่ใช่แค่เพียงการบ้าน แต่กลายเป็น สมรรถนะติดตัว ที่นักเรียนนำไปใช้เลี้ยงชีพได้จริงในอนาคต

ผลการดำเนินงาน

ผลลัพธ์ต่อโรงเรียน

1. ผู้บริหารให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการฝึกอาชีพ
2. มีการปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษา ให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรม Play & Learn ที่สอดคล้องกับบริบทของ สพป.อุบลราชธานี เขต 1
3. จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัยและเหมาะสมกับการเรียนรู้งานอาชีพในทุกระดับชั้น

ขั้นตอนการดำเนินงาน

หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นวัตกรรม play & learn เพลินทำงานโดย 4H Model หนึ่งห้องเรียนหนึ่งงานอาชีพ โรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า กิจกรรม Macrame Green Hanger ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ลงสู่การปฏิบัติดังนี้

1. Head (วางแผนและออกแบบ): 1.นักเรียนเรียนรู้ เรื่องมาคราเมพื้นฐาน เช่น Square Knot หรือ Spiral Knot 2.คำนวณความยาวของเชือกให้สัมพันธ์กับขนาดกระดาษที่จะนำมาแขวน เพื่อให้ชิ้นงานใช้งานได้จริงและสมดุล
- Heart (สมาธิและความภูมิใจ): 1.การถักมาคราเมต้องอาศัย ความอดทนและสมาธิ สูงในการจดจำจังหวะการผูกเงื่อน 2.สร้างความภูมิใจในชิ้นงานที่สามารถนำไปใช้ประดับสวนแนวตั้งในโรงเรียน หรือเป็นของขวัญทำมือที่มีคุณค่า
- Hand (ทักษะการถัก): 1.ลงมือทำ: ฝึกการวัด การตัดเชือก และการเริ่มต้นผูกเงื่อนจากห่วงไม้ไปจนถึงการทำฐานรองกระดาษ 2.พัฒนาทักษะการใช้มือและตาให้ทำงานประสานกัน (Hand-Eye Coordination) ผ่านการเลือกใช้เชือกคอตตอนหรือเชือกฟอก ที่มีผิวสัมผัสแตกต่างกัน
- Health (ผ่อนคลายและปลอดภัย): 1.ใช้กิจกรรมการถักเป็นรูปแบบหนึ่งของ ศิลปะบำบัด ช่วยให้เกิดจิตใจสงบและผ่อนคลายความเครียดจากการเรียน 2.ระมัดระวังเรื่องทำนองและการจัดสรรระหว่งถัก เพื่อป้องกันอาการปวดเมื่อยจากการทำงานต่อเนื่อง

ผลลัพธ์ต่อนักเรียน

1. นักเรียนต้องมีส่วนร่วมในการเลือก "งานอาชีพ" ตามความสนใจ (Head) เพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ 2. ต้องเน้นการลงมือทำจริง (Hand) จนเกิดทักษะความชำนาญ ไม่ใช่เพียงการเรียนรู้ภาคทฤษฎีในห้องเรียน 3. นักเรียนสามารถถอดบทเรียนจากการทำงานได้ด้วยตนเองได้พัฒนาตนเองทั้งด้านอารมณ์ (Heart) และสุขภาพ (Health)

ผลลัพธ์ต่อครู

1. ครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนเป็น "โค้ช" (Coach) หรือผู้อำนวยความสะดวก ที่คอยกระตุ้นให้นักเรียนคิดและแก้ปัญหาเอง 2. ครูมีความสามารถในการบูรณาการงานอาชีพเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เช่น คณิตศาสตร์ (การคำนวณต้นทุน) หรือภาษาไทย (การเขียนคำอธิบายสินค้า) 3. ครูใช้กระบวนการ PLC (ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ) เพื่อแลกเปลี่ยนปัญหาและหาวิธีพัฒนานวัตกรรมร่วมกับเพื่อนครูอย่างสม่ำเสมอ

นวัตกรรม play & learn เพลินทำงานโดย 4H Model หนึ่งห้องเรียนหนึ่งงานอาชีพ โรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า กิจกรรม พัดหลอด...กอดลม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

นางสาวชุลารักษ์ กาศเพชร
ครู

ที่มาและความสำคัญ

ปัจจุบันปัญหาขยะพลาสติก โดยเฉพาะหลอดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว เป็นหนึ่งในสาเหตุสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและภาวะโลกร้อน เนื่องจากพลาสติกใช้เวลาย่อยสลายนานหลายปี การปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักการคัดแยกและนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ใหม่ (Reuse/Upcycling) จึงเป็นแนวทางสำคัญในการลดปริมาณขยะและสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมตั้งแต่วัยเรียน

ในด้านการจัดการเรียนรู้ ทักษะการคิดแบบเป็นขั้นตอน (Algorithmic Thinking) เป็นทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะในรายวิชาวิทยาการคำนวณ ผู้เรียนควรได้รับการฝึกคิดอย่างเป็นระบบ มีลำดับขั้นตอน วางแผน แก้ปัญหา และตรวจสอบความถูกต้องได้ด้วยตนเอง กิจกรรม “พัดหลอด...กอดลม” จึงถูกออกแบบให้เป็นกิจกรรมเชิงปฏิบัติที่บูรณาการการพัฒนาทักษะการคิดควบคู่กับการสร้างจิตสำนึกรักษ์โลก การสานพัดจากหลอดพลาสติกเป็นกิจกรรมที่มีขั้นตอนชัดเจน ตั้งแต่การเตรียมวัสดุ การออกแบบลวดลาย การคำนวณจำนวนหลอด การเรียงลำดับการสาน ไปจนถึงการประกอบตัวพัด หากดำเนินการฝึกคัดลำดับจะทำให้โครงสร้างพัดบิดเบี้ยวหรือไม่แข็งแรง จึงเป็นการฝึกการคิดเชิงขั้นตอนอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ พัดที่ได้ยังสามารถใช้ระบายความร้อน ลดการใช้ไฟฟ้า และเป็นสื่อสะท้อนแนวคิดการลดโลกร้อนอย่างสร้างสรรค์

ดังนั้น กิจกรรม “พัดหลอด...กอดลม” จึงเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้อันที่พัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านตามแนวคิด 4H Model (Head, Heart, Hand, Health) ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning)

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2568
จำนวน 21 คน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาทักษะการคิดแบบเป็นขั้นตอน (Algorithmic Thinking) ผ่านกระบวนการออกแบบและสานพัด
2. เพื่อส่งเสริมการวางแผนและการคำนวณอย่างมีเหตุผลให้ชิ้นงานมีความสมมาตรและแข็งแรง
3. เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกด้านการรีไซเคิลและการลดปริมาณขยะพลาสติก

ระยะเวลาโครงการดำเนินงาน

16 พฤษภาคม 2568 ถึง
วันที่ 31 มีนาคม 2569

ผลลัพธ์ต่อชุมชน

1. ชุมชนได้รับความรู้และตระหนักถึงการนำวัสดุเหลือใช้กลับมาสร้างมูลค่าเพิ่ม
2. ลดปริมาณขยะพลาสติกในพื้นที่
3. สามารถต่อยอดกิจกรรมเป็นผลิตภัณฑ์งานฝีมือหรือกิจกรรมสร้างรายได้เสริม

ผลการดำเนินงาน

ผลลัพธ์ต่อนักเรียน

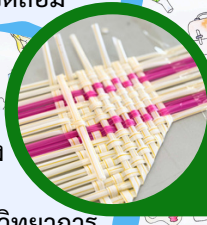
1. นักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการคิดแบบเป็นขั้นตอน สามารถวางแผนลำดับการทำงาน และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเป็นระบบ
2. มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดการรีไซเคิลและการลดขยะพลาสติก เกิดจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม

ผลลัพธ์ต่อโรงเรียน

1. โรงเรียนมีนวัตกรรมการเรียนรู้อันส่งเสริมการลดขยะและการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา
2. ส่งเสริมภาพลักษณ์โรงเรียนด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาที่ยั่งยืน (Education for Sustainable Development)
3. เกิดกิจกรรมบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น วิทยาการคำนวณ คณิตศาสตร์ ศิลปะ และงานอาชีพ

ผลลัพธ์ต่อครู

1. ครูมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่สอดคล้องกับแนวคิด 4H และกระบวนการ Active Learning
2. สามารถพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้อันเชื่อมโยงรายวิชาวิทยาการคำนวณกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้อย่างเป็นรูปธรรม

นวัตกรรมการ play & learn เพลินทำงานโดย 4H Model
หนึ่งห้องเรียนหนึ่งงานอาชีพ โรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า
กิจกรรม ชั้น.....

นางสาว.....
ครู

ที่มาและความสำคัญ

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้น..... ปีการศึกษา 2568
จำนวน คน

วัตถุประสงค์

1.....

ระยะเวลาโครงการดำเนินงาน

16 พฤษภาคม 2568 ถึง
วันที่ 31 มีนาคม 2569

ผลลัพธ์ต่อชุมชน

1.....

ผลการ
ดำเนินการ

ผลลัพธ์ต่อนักเรียน

1.....

ผลลัพธ์ต่อโรงเรียน

1.....

ผลลัพธ์ต่อครู

1.....